

OSLAVA ŽIVÉHO BOHA



1. kniha Samuelova 2, 1 – 10:

“¹I modlila sa Anna a prehovorila: Plesá mi srdce v Hospodinovi, vyvýšil sa v Hospodinovi môj roh; ústa sa mi rozšírili proti mojim nepriateľom, lebo sa radujem z Tvojej pomoci. ²Nikto nie je svätý ako Hospodin, lebo niet nikoho okrem Teba, a nik nie je skalou ako náš Boh. ³Nehovorte viac tak veľmi hrdo, nech nevychádza drzosť z vašich úst, bo všavedúcim Bohom je Hospodin, ktorý zváži skutky. ⁴Polámané sú luky silných, klesajúci sa opášu silou. ⁵Sýti sa dali najať za chlieb a hladní prestali lačniť. Neplodná porodila siedmich, na synov bohatá vädne. ⁶Hospodin usmrcuje i oživuje, do záhrobia vovádza i vyvádza odtiaľ. ⁷Hospodin ochudobňuje aj obohacuje, ponízuje i povyšuje. ⁸On dvíha bedára z prachu a chudobného zodvihne z blata, aby ich posadil s kniežatmi a prideliť im stolicu slávy. Lebo Hospodinove sú stĺpy zeme, a na ne položil svet. ⁹On chráni nohy svojich zbožných, no hriešni vo tme zahynú; lebo nie vlastnou silou je človek mocný. ¹⁰Protivníci Hospodinovi sa dolámu, zahrmí proti nim v nebi. Hospodin posúdi končiny zeme, dá silu svojmu kráľovi i vyvýši roh svojho pomazaného.”

Milí bratia, milé sestry,

posledné týždne sme počúvali o Ježišovi, ktorý ako kráľ vstupuje do Jeruzalema. Je obvinený z toho, že si uzurpuje trón, a aj nápis na kríži hlása: INRI – Ježiš Nazaretský, kráľ Židov. Je korunovaný trnám a oblečený do šarlátu. Pred Pilátom síce vysvetľoval, že jeho kráľovstvo nie je z tohto sveta, no predsa sa zdalo, že ohrozuje tých, ktorí v tej chvíli držali moc. Jeho prítomnosť ich vyrušovala, a preto musel byť odstránený. Umiera ako židovský kráľ – je to výsmech jemu i celému Izraelu. Spolu s Kristom tak na kríži zomiera aj nádej tých, ktorí ho nasledovali a dúfali, že ich vyslobodí spod nadvlády Rímskej ríše. Verili, že konečne zasadne na trón a stáročia očakávaní sa naplnia – a on namiesto toho zomrel.

Avšak pašiový príbeh nebol prvým miestom, ktoré by naznačovalo Ježišovo kráľovské postavenie. Už od prvých stránok Evanjelií podľa Matúša a Lukáša je zdôraznené, že Ježiš je legitímnym potomkom samotného kráľa Dávida a nositeľom s ním spojených mesiášskych zaslúbení. Narodil sa v Betleheme, Dávidovom meste, kam ho prišli navštíviť mudrci z

východu – akási delegácia, ktorá si chcela uctiť narodenie nového kráľa. Evanjeliá sú teda popretkávané odkazmi na to, kým Ježiš v skutočnosti je. Dnes sa však chceme pozrieť na jeden konkrétny príklad, ktorým nám Evanjelium podľa Lukáša naznačuje, čo sa vlastne v samotnom rozprávaní deje.

Túto referenciu nachádzame v takzvanom Magnifikáte, teda v Evanjeliu podľa Lukáša 1, 46 – 56, ktorý sme počuli ako dnešný evanjeliový text. Práve v tejto modlitbe robí Mária niečo fascinujúce: prepožičiava si starobylú modlitbu Anny a aplikuje ju na svoju vlastnú situáciu. Toto prepojenie zvýrazňujú aj ďalšie podobnosti v ich príbehoch – obe ženy zázračným spôsobom počali synov, ktorí sa následne stali kľúčovými postavami izraelských dejín. Obe vo svojich synoch nevidia len súkromné požehnanie, ale Božiu odpoveď na volanie trpiaceho ľudu a prísľub novej éry pre Izrael. Mária teda dobre rečí Bohu, ktorý vzhliadol na jej ponížené postavenie a zasiahol do jej situácie. Neurobil to však len kvôli nej, ale kvôli celému izraelskému národu. Boh videl poníženie, útlak,

chudobu i hlad svojho ľudu a odpovedal na jeho potreby.

Naratívne teda autori 1. knihy Samuelovej a Evanjelia podľa Lukáša kladú Annu a Máriu na samotný počiatok príbehu o ustanovení kráľovstva. V prípade Anny ide o zrod pozemského kráľovstva Izraela. Jej syn Samuel vypočul volanie ľudu po kráľovi na príklad okolitých národov a následne pomazal Saula a neskôr Dávida. Bol to začiatok dynastie, ktorá mala chrániť národ pred vonkajšími nepriateľmi a zabezpečiť mu stabilitu.

Mária stojí pri zrode niečoho omnoho väčšieho. Je matkou nového dávidovského Kráľa, no tento Kráľ nie je len ďalším článkom v rodokmeni, ani ďalším mužom v rade tých, ktorí by bojovali za národné práva Izraela. Ježiš prichádza, aby ustanovil úplne nové, radikálne odlišné kráľovstvo.

**Kým starozákonní králi
budovali hranice a
upevňovali moc, Ježiš
prináša Božiu vládu,
ktorá ich úplne
presahuje. Jeho
vítazstvo nemá podobu
vyhratej bitky nad
rímskymi légiami, ale**

**víťazstva nad tými
najhlbšími koreňmi
ľudského utrpenia.**

Neukončil síce politickú nadvládu Rímskej ríše, ale svojou smrťou a zmŕtvychvstaním definitívne zlomil nadvládu hriechu a smrti.

**Kde pozemské
kráľovstvá končia
hrobom vládca, Ježišovo
kráľovstvo sa prázdny
hrobom iba začína.**

Práve toto Božie víťazstvo sa najjasnejšie prejavuje v Božom konaní. Vidíme ho v povolani učeníkov, ktorí boli pre svet neučenými a bezvýznamnými, no skrze nich Boh predstavil svetu svoju múdrosť. Anna vraví: „On dvíha bedára z prachu a chudobného pozdvihuje z blata, aby ich posadil ku kniežatám a prideliť im stolicu slávy.“ Mária po stáročiach túto ozvenu dopĺňa: „Prejavil silu svojím ramenom; rozptýlil tých, čo v srdci pyšne zmýšľajú; mocnárov zosadil z trónov a povýšil ponížených.“ Boh koná paradoxne: svoju silu zjavil v slabosti a bezmocnosti, lásku v bolesti a odmietnutí, spravodlivosť uprostred bezprávia.

Kto by sa priečil pravde, spravodlivosti a láske, bude

porazený. Každý, kto by zneužíval a znesväcoval Božie dielo vo svete, narazí na Božiu moc a každá snaha o útlak či smrť bude nakoniec zničená. Anna vo svojom chválospeve prorocky vraví: „Protivníci Hospodinovi sa dolámu, zahrní proti nim v nebi.“ A vo chvíli Kristovej smrti skutočne zahrnelo. Celá príroda vydala svedectvo o tom, že sa deje niečo neslýchané. Evanjelista Matúš nám to opisuje slovami: „A hľa, chrámová opona sa roztrhla vo dvoje odvrchu až dospelku. Zem sa triasla a skaly sa pukali“ (Mt 27, 51). Toto nebeské „zahrnenie“ a chvenie zeme nebolo len prejavom smútku stvorenstva, ale víťazným zvolaním Boha nad mocnosťami tmy. A smrť, ten posledný nepriateľ, bola definitívne porazená.

A to je presne odkazom Veľkej noci, o ktorej sme počuli: že

**v Ježišovi je aj v smrti
prítomný život. V
beznádeji klíči nádej, v
prenasledovaní a
trápeniach sa otvárajú
nové začiatky a
budúcnosť. Ježišovu
zvesť nemal moc zastaviť
kríž, smrť ani peklo. Tak,
ako bol on vzkriesený k**

**novému životu, tak s ním
vstáva a žije aj naša
viera.**

Toto kráľovstvo, o ktorom spievali Anna i Mária, totiž nie je len vzdialeným príslubom, ale živou skutočnosťou, ktorá vstupuje do našich vlastných pádov a tmy. Pozýva nás veriť, že posledné slovo v našom živote nemá bolesť ani prázdnota, ale Božia moc, ktorá všetko pretvára na dobré.

Ešte spomeniem jednu poslednú vec. Anna zveruje svojho jediného, vymodleného syna do rúk kňaza Éliho a zasväcuje ho Hospodinovi. Aj Mária si pri sledovaní Ježišovho narodenia, detstva a misie postupne uvedomuje, že jej syn má výnimočné poslanie. Už vo chvíli, keď jej anjel oznámil, že počne z Ducha Svätého, sa s pokorou podriadila Božej vôli. Obe ženy teda vkladajú to najcennejšie, čo majú, do Božích rúk. Ich chvála Boha preto nie je len prázdnu formulkou, naučenou frázou či zvykom. Ich viera je rovnako živá ako Boh, v ktorého veria; je to viera aktívna a odvážna. Celými svojimi životmi dôverujú Bohu, že sa o nich postará – že sa ich ujme tak, ako sa ujal ich otcov, Abrahámovho

potomstva, celého Izraela a napokon aj celého sveta.

Z tohto dôvodu môžeme aj my dnes dobrorečiť Pánovi, spolu s Annou a Máriou. Aj my sme volať k Bohu našej spásy a chváliť ho za veľké veci, ktoré urobil v našich životoch. Môžeme mu ďakovať za jeho dielo na kríži a spolu s učeníkmi, všetkými očitými svedkami i generáciami veriacich pred nami, môžeme žasnúť nad jeho vzkriesením. Lebo náš Boh je Boh svätý, mocný a láskavý, no predovšetkým je to Boh živý.

Preto už teraz sme žiť v nádeji na jeho konečné víťazstvo – ba čo viac, už teraz ho sme za toto

víťazstvo oslavovať. Lebo hoci ešte zažívame ťažkosti. Hoci v našom svete ešte stále panuje zlo, nepokoj a nespravodlivosť, my vieme, že toto nie je koniec. Vieme, že skutočným víťazom, ktorý nastolil svoju vládu je Lev z kmeňa Júdovho. On je ten prebodnutý a víťazný Baránok, ktorý nám zaslúbil svoju vernú pomoc a prítomnosť až do skončenia sveta. Haleluja, syn Dávidov! Haleluja, náš večný Kráľ!

S touto nádejou môžeme odchádzať aj my dnes. S vedomím, že Boh ustanovil svoje kráľovstvo priamo tu, uprostred nás. Nie je to

kráľovstvo, ktoré by bolo len ďalším ľudským pokusom o získanie moci či priestoru, ale kráľovstvo, ktoré presahuje všetky hranice a netoleruje žiadnu nespravodlivosť ani zlo. Je to kráľovstvo, v ktorom bolesť a smrť už nemajú posledné slovo.

Boh mení náš svet – a hoci sa nám niekedy môže zdať, že tak robí príliš pomaly, on už teraz víťazne pôsobí medzi nami. A za to mu môžeme vzdávať úprimnú vďaku; za to, že je naším silným, milosrdným a predovšetkým živým Bohom.

Amen.

Mgr. Michaela Prihracki, PhD.

odborná asistentka

katedra Novej zmluvy

Evanjelická bohoslovecká fakulta

Univerzita Komenského v Bratislave



EVANJELICKÁ
BOHOSLOVECKÁ FAKULTA
Univerzita Komenského
v Bratislave

